

det er, man gerne vil have til at komme og hjælpe sig med det. Det kan være den kommunale hjemmehjælper, det kan være en privat hjemmehjælper, det er hip som hap. Det afgørende er, at den ældre selv har haft indflydelse på, hvem det er, der kommer.

Når Frank Aaen tager voldsomt afstand fra det frie valg, så skal Frank Aaen bare være opmærksom på, at vi rent faktisk, trods den korte levetid, det frie valg har haft, i dag er oppe på, at 20 pct. helt eller delvis benytter sig af de nye valgmuligheder. Det synes jeg er nok så markant et resultat at føle på.

Der er også forskellige madleverandører for netop at sikre den enkelte ældre indflydelse på, hvad det er for en mad, man gerne vil have, og hvor man gerne vil købe den henne. Jeg er i gang med at se på, hvordan vi også på plejehjemmene kan øge de ældres valgmuligheder, så man der tilsvarende får mere indflydelse på sin egen tilværelse.

I øvrigt handler det kvalitetsudviklingsprojekt, som jeg nævnte, at jeg har sat i gang, og som skal forløbe over 3 år, også om, hvordan man f.eks. med hensyn til stå op-tid og gå i seng-tid kan tage udgangspunkt i den ældres sovevaner frem for som nu, hvor udgangspunktet er, hvad der passer ind på ruten. Så vi har fat i de her ting, og jeg synes, at det afgørende er, at det er den ældre selv, der får lov til at bestemme de ting, der går tæt på en.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg skal lige erindre socialministeren om, at når medlemmer af Folketinget tiltales, så er det med »hr.« eller »fru«.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 33: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Revision af reglerne om frit valg af leverandør i hjemmeplejen m.v.).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Andersen (V):

Også dette forslag er en genfremsættelse fra sidste samling. Forslaget fremsættes på baggrund af § 150 i serviceloven og har til formål at tage reglerne om frit valg af leverandør i hjemmeplejen m.v. op til revision.

KL 14.45

Siden 1. januar 2003 har alle modtagere af personlig pleje m.v. haft mulighed for at vælge mellem offentlig eller privat leverandør. Det offentlige monopol på levering af hjemmepleje m.v. er blevet brudt, og mennesker har fået valgfrihed. Ved at udsætte denne service for konkurrence kan vi sikre en stadig udvikling og forbedret kvalitet.

For det er det, det frie valg handler om: at skabe bedre kvalitet i den offentlige service til gavn for modtagerne. De ældre har taget det frie valg til sig. Ifølge den seneste rapport fra Ankestyrelsen har mere end 20.000 borgere valgt at lade en privat leverandør udføre hjælpen, og jeg er sikker på, at antallet, siden rapporten udkom i juni sidste år, er steget.

Med nærværende forslag slås det fast, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at skabe valgfrihed for borgerne, og at valgfrihed skal skabes enten gennem udbudsmodellen eller godkendelsesmodellen. I Venstre støtter vi ideen om en frit valg-attest, der kan fungere som dokumentation for, at en privat leverandør lever op til en række af de generelle krav, der stilles i kommunerne. Med en frit valg-attest i hånden vil det blive lettere for en leverandør at blive godkendt i den enkelte kommune, hvor der så alene skal fokuseres på de specifikke krav, den enkelte kommune har fastsat. Vi får forenklet den lange og krævende godkendelsesprocedure gennem denne form for forhåndsgodkendelse.

Endelig er der det tredje element i lovforslaget: Det har desværre vist sig i nogle tilfælde, at de eksisterende regler for kommunernes adgang

til at indregne forventede effektiviseringer gennem godkendelsesmodellen har haft skadelige virkninger for konkurrencen. Det kan ikke være meningen, at kommunale leverandører går ind og underbyder private, hvis prisen er under de faktiske omkostninger. Derfor støtter Venstre også ideen om en mulighed for efterbetaling til de private leverandører, hvor det viser sig, at en privat leverandør har fået en ulige behandling i forhold til det offentlige.

Vi vil også fra Venstres side opfordre kommunerne til i højere grad at benytte udbudsmodellen, der har væsentlige administrative og økonomiske fordele for kommunerne. Med udbudsmodellen skabes der også en reel sund konkurrence på både kvalitet og pris.

Med disse småjusteringer af reglerne for frit valg er jeg sikker på, vi får en bedre service til en bedre pris, og på den baggrund kan Venstre støt- te forslaget.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Den næste ordfører er hr. René Skau Björnsson.

René Skau Björnsson (S):

Rengøring i en time hver tredje eller fjerde uge er virkeligheden for flere og flere ældre i dagens Danmark. For en måneds tid siden kom det frem, at i Vordingborg Kommune er den faktiske hjemmehjælp i år reduceret til hver tredje uge for de 245 ældre, der bor der, og som ikke modtager personlig pleje, men kun hjælp til f.eks. rengøring. Det samme gør sig gældende for Dronninglund Kommune. I en lang række andre kommuner har man skåret drastisk, og der er kun rengøring hver tredje eller fjerde uge. Det er uværdigt, det er uanstændigt.

0,5 mia. kr. skulle give et løft, så de ældre ville få mere og bedre hjælp. Det var de flotte ord for nogle år siden fra regeringens og Dansk Folkepartis side. Vi støttede dengang forslaget, men regeringens løfter holdt ikke, og der er intet, der går den rigtige vej. Ældresagen har bl.a. sagt, at de ældre oplever, at de får flere og flere forskellige hjemmehjælpere, og at de ikke får mere tid.

Vi ved nu hvorfor. Der blev lavet en bureaukratisk tvangsmodel, som har kostet millioner af kroner i administration, og som har givet flere stopure og større pres på de ansatte i hjemmehjælpen. Regeringens og Dansk Folkepartis model har slået fejl. At bruge 150 mio. kr. af de 500 mio. kr. til ren administration i stedet for til flere hænder ude hos de ældre er en fiasko af de helt store. Så meget for det frie valg, som bare har be-

tydet, at der er blevet mindre pleje til den enkelte ældre. Det kan vi ikke være bekendt.

For os Socialdemokrater er det den ældre, der skal være i centrum. Det er for os god ældrepleje. Vi skal sikre de bedst mulige rammer for vores ældrepleje, så vores ældre kan få en værdig, anstændig og tryk dagligdag. Vi skal have vendt bøtten. Pengene skal bruges bedre, mere målrettet. Kommunerne skal vælge den model, de har lyst til, og som passer bedst ind i den enkelte kommunes forhold, hvad angår de ældre. De 150 mio. kr., der er røget til flere stopursholdere, til flere økonomer og jurister i kommunerne, skal bruges til flere hænder i hjemmeplejen.

At blive tilbudt bad hver 14. dag eller få gjort rent hver 4. uge er ikke et velfærdssamfund værdigt. Det kan gøres bedre. Det gør vi ikke ved at indføre mere bureaukrati og mere statslig kontrol, og derfor kan vi heller ikke støtte det her forslag.

Kl. 14.50

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Pia Kristensen.

Pia Kristensen (DF):

Lovforslaget er en udmøntning af den revisionsbestemmelse, der ved ældreplejens vedtagelse blev skrevet ind i serviceloven. Lovforslaget indeholder ikke store indholdsmæssige ændringer i bestemmelserne om frit leverandørvalg, for det har jo faktisk vist sig, at der er blevet skabt valgfrihed i de fleste af landets kommuner.

Vi mener, det er positivt, at de kommunale indberetninger til frit valg-basen i Styrelsen for Social Service viser, at borgerne får mulighed for at vælge mellem forskellige leverandører i flere og flere kommuner, og det er også positivt at hver tiende hjemmehjælpsmodtager allerede i dag har valgt at benytte en privat leverandør. Vi synes også, det er positivt, at en undersøgelse af private leverandørers erfaringer viser, at samarbejdet med de kommunale myndigheder i overvejende grad fungerer godt.

Vi kan støtte de justeringer i regelsættet, der er lagt op til i lovforslaget. Vi mener, det er godt, at det præciseres, at kommunerne bliver forpligtet til at skabe grundlaget for borgernes valgfrihed. Det betyder, at det ikke overlades til kommunerne selv at bestemme, i hvilken grad og på hvilke områder de vil indføre det frie valg. Vi kan også støtte, at der igangsættes et arbejde for at udvikle en frit valg-attest, for vi går ind for at

forenkle den procedure, leverandørerne skal igennem i forbindelse med godkendelsen i kommunerne.

Attesten skal fungere som dokumentation for, at en leverandør lever op til en række generelle krav, der stilles i alle kommuner. Når en leverandør så har attesten i hånden, vil der alene skulle fokuseres på de helt specifikke kvalitetskrav, som kommunalbestyrelsen har fastsat. Dansk Folkeparti ser det som en fordel, at attesten vil medvirke til at reducere den administrative byrde for både leverandører og kommuner i forbindelse med godkendelsen.

Der indføres også en forpligtelse for kommunerne til at efterbetale leverandørerne, såfremt timeprisen fastsættes kunstigt lavt i godkendelsesmodellen. Herved sikrer man en reel fri konkurrence mellem offentlige og private leverandører.

Vi kan også støtte, at frit valg-basen moderniseres, så den bliver mere brugervenlig. Samtidig bliver det muligt at frembringe analyser af udviklingen på området, og det synes vi faktisk er ret vigtigt at vi har styr på. Det allervigtigste er selvfølgelig at få at vide, hvad hjemmehjælpsmodtagerne selv mener om det frie leverandørvalg. Derfor ser vi frem til en landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse, der skal gennemføres i år.

Her i Folketinget har vi haft mange, mange og lange debatter om det frie leverandørvalg i hjemmeplejen. Fra visse sider er der en politisk afstandtagen til lovgivningen. Hr. Frank Aaen sagde for lidt siden, at det var et cirkus – kært barn har mange navne.

Jeg må sige, at vi i Dansk Folkeparti er uforstående over for den kritik, der har været. Vifatter simpelt hen ikke, at det er en katastrofe, at vores ældre medborgere har fået ret til at vælge mellem flere tilbud. Hele livet igennem kan man frit vælge mellem alle mulige tilbud, så hvorfor i al verden skal man dog fratages den ret, blot fordi man bliver gammel?

At de ældre har fået et friere valg vedrørende deres egen tilværelse, betragter vi som et stort plus. Det handler om respekt, værdighed og selvbestemmelse. For Dansk Folkeparti er det afgørende, at ældre selv kan bestemme, hvem de vil have inden for deres døre, så derfor bakker vi fuldt og fast op omkring det frie valg. Lovforslaget her lægger som sagt op til en justering af reglerne, og det støtter Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Nu hører vi fru Pia Kristensen undre sig over, at vi er nogle, der stiller os kritisk over for den tvang, man lægger ned over kommunerne, når man tvinger dem til, at de skal tilbyde private leverandører at komme ind på markedet.

Jeg vil godt spørge fru Pia Kristensen, om fru Pia Kristensen ikke synes, det er mange penge, når man bruger 133 mio. kr. på bureaukrati, og om de penge ikke bedre kunne være brugt på at ansætte nogle flere i hjemmehjælpen, så vi kunne få nogle flere hænder derud, hvor de ældre er.

Hvis man nu spurgte de ældre: Hvad vil I helst have? Flere hjemmehjælperne eller at private firmaer har lov til at byde på jeres hjemmehjælp? Hvad mon de ældre så ville svare?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil sige til fru Lotte Bundsgaard: Der skal være plads til begge dele. Der skal være plads til det frie valg. Vi mener, at ældre har krav på frit at kunne vælge imellem flere tilbud. Det kan vi, som jeg sagde, hele livet igennem. Hvorfor skal vi fratages den ret, fordi vi bliver gamle og hjælpeløse? Vi mener, det frie valg er kommet for at blive.

Kl. 14.55

Så til de 500 mio. kr., der bliver afsat årligt. Vi vidste, da vi indførte frit valg-modellen, at det ville komme til at betyde merudgifter, fordi det var et stort lovkompleks og det var en meget stor omstillingsproces, men det skal jo ikke blive ved med at koste penge. Hele det lovkompleks er jo kørt ind, så det bliver jo ikke ved med at koste ca. 150 mio. kr.

Men som vi har sagt i valgkampen, og som vi står fast på, så vil det fremover, når der skal afsættes 500 mio. kr. til ældreområdet, være et absolut krav fra Dansk Folkepartis side, at de skal øremærkes, og at de ubeskåret skal gå til hjemmehjælp, ikke til administration eller noget som helst andet, men til at ansætte flere hjemmehjælperne, så der kommer flere hænder, og der bliver mere tid til den enkelte ældre.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Nu vurderer langt de fleste kommuner jo, at det her vil blive ved med at koste mange penge i administration, og det er klart, for man skal ud og måle op, man skal jo lave udbudsmateriale, man skal jo tjekke, at det bliver gjort, som man har

bedt den private leverandør om at gøre, så man vil stadig væk bruge rigtig mange penge på bureaukrati.

Jeg kunne godt tænke mig, at fru Pia Kristensen svarede på mit spørgsmål: Synes fru Pia Kristensen, at det er i orden, at man har brugt 150 mio. kr. på bureaukrati? Mener fru Pia Kristensen ikke, at de ældre hellere ville have haft for 150 mio. kr. omsorg, i stedet for at man bare har brugt pengene på bureaukrati i forbindelse med det såkaldt frie valg?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Vi vil, som jeg sagde før, begge dele. Vi synes, det er fint nok, at det har kostet penge at indføre det frie valg, for det frie valg er godt. Vi går ind for det frie leverandørvalg, at den ældre kan vælge mellem en privat hjemmehjælper og en kommunal hjemmehjælper. Den ældre skal selv kunne vælge, hvem der kommer ind i hjemmet.

Problemet med de 500 mio. kr., vi har afsat, har jo været, at de ikke har været øremærkede til den bedre hjemmehjælp. Derfor er der gået mange penge fra til de rent administrative opgaver i forbindelse med den indkøringsproces, der har været med det lovforslag.

Igen vil jeg blot sige, at når vi kommer til finanslovforhandlingerne, så vil det være et krav fra Dansk Folkepartis side, at fremover når de 500 mio. kr. bliver afsat, så skal de øremærkes til en bedre hjemmehjælp, og penge til det rent administrative må afsættes ved siden af. Begge dele skal der være plads til, må jeg sige til fru Lotte Bundsgaard.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Det er lidt i forlængelse af den forrige diskussion.

Jeg har forstået, at Dansk Folkeparti har haft en helt central rolle i de sidste års førte politik også på ældreområdet. Det er jeg sikker på at fru Pia Kristensen vil bekræfte.

Jeg vil spørge, hvordan det så er, når samtlige undersøgelser, der er tilgængelige, melder om, at hjemmehjælpen er blevet forringet. Ældre Sagen har lavet en stor undersøgelse, hvor fire gange så mange siger, at de har fået dårligere hjælp, som dem, der har fået bedre hjælp. Kigger man på kommunernes indberetning, kan man se, at det ugentlige timetal i hjemmehjælpen bliver mindre og mindre.

Så vil jeg spørge fru Pia Kristensen: Hvorfor skulle vi tro på det, når Dansk Folkeparti siger, at nu vil man ikke finde sig i mere, når man faktisk i de sidste 3 år har været støtteparti, har haft stor magt og indflydelse, forstår jeg, og konsekvent ifølge alle tilgængelige undersøgelser har forringet hjemmehjælpen? Lyder det ikke underligt, at man så skulle tro på det nu?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg er da glad for, at hr. Villy Søvnal nævner det, for det er da korrekt, at Dansk Folkeparti har haft og har en central rolle her i Folketinget. Jeg ved godt, det ikke behager SF, men vi har det fint med det.

Vi har faktisk fået gennemført mange, mange af vores mærkesager, og jeg kan jo tage dem fra en ende af, som jeg af og til plejer at gøre: Genindførelse af efterlevelsespensionen, videreførelse af ledsageordningen osv. osv. osv. og ældrechecken ikke mindst.

SF har jo støttet mange af de forslag, som vi er kommet med. Så vi har fået mange ting gennemført, og det føler vi os ikke dårligt tilpas over, det er vi faktisk meget stolte af.

Så vil jeg lige vende tilbage til de indberetninger, der går ind. Nu er det jo således, at efter at vi har fået det frie leverandørvalg, så er de indberetninger meget, meget præcise i forhold til, hvad de var tidligere, for da vidste man nemlig ikke, hvor mange timer eller hvad man brugte pengene til i kommunerne, alt var et skøn. Nu er det præcise indberetninger, og det er derfor, der har været et skift i de tal.

Så vil jeg godt lige have lov at sige til hr. Villy Søvnal: Den ringe hjemmehjælp er ikke blevet indført med det frie leverandørvalg. Den var elendig i forvejen, allerede inden den nuværende regering kom til. Jeg ved ikke, om hr. Villy Søvnal kan huske en skandale sidst i 1990'erne, hvordan man på nogle plejehjem ...

Kl. 15.00

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så bliver ordføreren nødt til at fortsætte, når hr. Villy Søvnal har stillet sit andet og sidste korte bemærkningsspørgsmål.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Tak til fru Pia Kristensen for svaret, hvor fru Pia Kristensen bekræfter, at i den periode, hvor hjemmehjælpen er blevet forringet, har Dansk

Folkeparti haft en helt central rolle. Det er jo helt rigtigt.

Så forsøgte fru Pia Kristensen at smygge sig udenom ved at sige, at det er, fordi indberetninger og sådan noget er ændret. Det kan jeg ikke forstå. Det, jeg henviste til, var bl.a. Ældre Sagens undersøgelse, hvor man har været ude at spørge den enkelte selv. Betyder det, at fru Pia Kristensen siger, at når fire gange så mange af de ældre selv siger, at de har fået deres hjemmehjælp forringet, er det, fordi de tager fejl? Er det, fordi de ikke forstår, hvad der sker? Er det, fordi de ikke har hørt Dansk Folkepartis taler?

Fru Pia Kristensen må altså undskylde mig: Vil Dansk Folkeparti ikke engang bøje sig for de ældres egen vurdering, når de siger, at deres hjemmehjælp er blevet forringet?

Jeg kan ikke helt forstå, at Dansk Folkeparti ligefrem føler sig stolt over det her.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil godt lige sige, at vi aldeles ikke er stolte over, at der er skåret så meget ned på hjemmehjælpen, at der er mange ældre, der får så ringe en hjælp. Det er vi bestemt ikke. Men som jeg sagde før til hr. Villy Søvnald, så er den dårlige hjemmehjælp altså ikke blevet indført sammen med det frie leverandørvalg. Den var elendig i lang tid, før den nuværende regering kom til, hvor Dansk Folkeparti fik indflydelse. Hr. Villy Søvnald har siddet i Folketinget i så mange år og må jo have fulgt hele den debat, der kørte – var det i sommeren 1999? – om, hvor det stod elendigt til ude i kommunerne.

Så vil jeg igen sige, at det frie valg ikke har noget at gøre med, hvor mange hjemmehjælpere der er ansat. Det, der skal til på det område, for at vi kan få nogle flere hjemmehjælpere, er flere penge. Som jeg siger: Vi skal både have det frie valg, og der skal også sættes flere midler af, så vi kan ansætte nogle flere hjemmehjælpere, så der bliver mere tid til den ældre.

Selvfølgelig bøjer vi os for, hvad de siger. Vi bestiller faktisk ikke andet, kan jeg sige til hr. Villy Søvnald.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Jeg skal beklage, at jeg på grund af sygdom ikke har meget luft at gøre godt med, så jeg skal kun

sige i dag, at der er tale om en genfremsættelse, og at Det Konservative Folkeparti stadig væk kan støtte forslaget.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Det giver ikke anledning til nogen korte bemærkninger, og så er det hr. Ole Glahn, værsgo.

Ole Glahn (RV):

I Det Radikale Venstre tror vi på decentralisering. Derfor er vi imod statsindgreb, der undergraver selvstyret, vi er imod den detaljeringsgrad, som dette lovforslag er udtryk for, og vi er også imod den ordning, som hele dette lovforslag er en regulering af, altså lovgrundlaget for det frie valg.

Staten har her pålagt kommunerne et meget stort administrativt arbejde, uden at det har ført til en bedre hjemmehjælp for modtagerne af hjemmehjælpen. Vi mener, at de ældre og de ansatte havde fået mere ud af, at regeringen havde holdt sig væk fra at lave den slags detailregulering.

Jeg har selv siddet som kommunalbestyrelsesmedlem i den periode, hvor det blev indført, og jeg ved, hvilket kæmpe administrativt arbejde det var. Der var stort set blokeret i sådan en mindre landkommune i en lang periode, hvor man skulle have skaffet grundlaget for, at man kunne lave de her udbud, og da de så kom, viste det sig, at der ikke var nogen, der tog imod dem. Så det var altså et stort administrativt arbejde, som ikke gavtede de ældre.

Vi mener, at det her lovinitiativ er en fiasko. På den anden side har vi ikke spor imod, at de ældre får frie valg, vi har heller ikke noget imod, at der er privat hjemmehjælp, vi har heller ikke noget imod et velfungerende marked, men vi har fuld tillid til, at kommunerne selv vil kunne tilrettelægge det i samarbejde med ældreorganisationerne, sådan at man kunne få tilbudt alternative ydelser fra privat side.

Vi må dog midt i modstanden glæde os over, at forslaget mindsker bureaukratiet omkring ordningen med indførelsen af en frit valg-attest, men vi underer os over, at kommunerne ikke kan få tilladelse til at tilbyde hjemmehjælpsmodtagerne tilkøbsydelser. Det ville dog være en rimelig måde at give borgeren mulighed for at betale for en ekstra ydelse til den, der i forvejen yder hjælp til den ældre, og det er ofte personer, som den ældre kender. Vi synes, det var rimeligt, at kommunen fik mulighed for at udvikle ydelserne på dette område.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren, så er det hr. Villy Søvnald.

Kl. 15.05

Villy Søvnald (SF):

Nogle gange udvikler partier sådan mantraer af næsten religiøs art i den tro, at hvis man fremfører sådan et mantra, så vil man være i stand til løse alle de problemer, der eksisterer i et samfund. Mantraet for den nuværende regering er frit valg og udlicitering. Det medfører voldsomt meget bureaukrati, men regeringen er meget optaget af det.

Jeg tror ikke så meget, at det her drejer sig om ældrepolitik, det er langt mere et ønske om at få private ind på det her marked, som er meget ideologisk bestemt.

Hvis nu man graver ned under den her mere principielle debat og spørger, hvordan det ser ud med hjemmehjælpen, så er billedet meget tydeligt. Uanset hvem der har lavet undersøgelserne, om det er indberetningerne fra kommunerne i den kommunale budgetreddegørelse, om det er Ældre Sagens undersøgelse, så er billedet helt entydigt og monotont. De ældre får mindre hjemmehjælp, og specielt målt i antallet af ældre falder det dramatisk under den nuværende VK-regering med støtte fra Dansk Folkeparti.

Hvis man ikke tror på statistikkerne, kan man bevæge sig ud i den enkelte kommune og stille spørgsmålet: Hvordan ser det ud her? Så får man bekræftet præcis det samme indtryk, nemlig at der skæres i hjemmehjælpen.

Det kan man selvfølgelig være tilhænger af. Man kan mene, som jeg tror, en stor del af Venstre, De Konservative og måske også Dansk Folkeparti mener, at skattestop og udgiftsstop er langt vigtigere for os end forholdene på hjemmehjælpsområdet, og det er klart, at når man brænder af voldsom kærlighed til et område, der er i modsætning til andre, så bøjer man sig selvfølgelig der, hvor kærligheden er størst, og der er ingen tvivl om, at kærligheden er stor til både skattestop og udgiftsstop. Det er så det ene problem.

Det andet problem er, at minuttyranniet er dramatisk voksende. Det er jo klart, når man skal udlicitere ordninger, så er man nødt til at lave en meget præcis opgørelse for at kunne få private virksomheder til at byde på dem. Det betyder, at jo mere udlicitering, man laver på området her, jo mere breder minuttyranniet sig rundt omkring. Det var et centralt tema op til sidste valgkamp. Vi kan bare sige, at det vokser

mere og mere, jo mere man splitter ydelserne op, så de kan måles og gøres til genstand for, at private virksomheder kan byde på dem.

Derfor er der jo et stort ønske i øjeblikket, bl.a. fra Kommunernes Landsforening, men også fra andre, om at gøre op med minuttyranniet.

Vi støtter det oprør mod minuttyranniet. Det er altså uværdigt, at en ældre skal føle, at hver eneste lille detailydelse, toiletbesøg, hygiejne osv., skal måles, og at der skal afsættes et minut til det, i stedet for at man kan foretage en helhedsvurdering rundt omkring.

Det tredje problem i det forslag, vi behandler nu, er, at bureaukratiet vokser dramatisk. Hvis man taler med folk ansat rundt om i kommunerne, spørger de tit: Hvorfor kan vi dog ikke få frihed til at tilrettelægge den hjemmehjælp, som vi faktisk tror, vi bedre er i stand til at vurdere, hvordan bedst tilrettelægges i vores kommune, end mennesker, der aldrig har set vores kommune, men som sidder i et Folketing?

Jeg synes, de har fuldstændig ret i den vurdering. Regeringen og Dansk Folkeparti er i gang med en bureaukratisering af den offentlige sektor i et hidtil uset omfang, som rammer ude lokalt på socialområdet, på børneområdet, på ældreområdet, på miljøområdet osv.

Derfor vil jeg bare sige på SF's vegne: Vi afviser det her forslag. Vi er i den her sammenhæng ikke så optaget af smarte ord, der er hentet fra spindoktorernes kredse, men vi er dybt optaget af den indholdsmæssige diskussion, der hedder, at hjemmehjælpen burde være bedre. Vi bliver et stadig rigere samfund. Det er uforståeligt, at et samfund, der bliver stadig rigere, kvitterer med at levere en stadig dårligere hjemmehjælp.

Det vil SF ikke medvirke til, og derfor stemmer vi imod forslaget.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Frank Aaen.

Frank Aaen (EL):

Jamen det her er jo helt i forlængelse af den forrige debat.

For regeringen betyder frit valg først og fremmest frit valg mellem forskellige aktieselskaber, koste hvad det koste vil, og som hr. Villy Søvnald lige var inde på, betyder det mere minuttyranni, flere stregkoder. Man er jo nødt til at have en eller anden måde, hvorpå man kan kontrollere, at det private selskab leverer den ydelse, det har fået betaling for af kommunen, og det kan

man jo f.eks. gøre med stregkoder eller med det, jeg så i det nye regeringsgrundlag, hvor regeringen foreslog – jeg var lige ved at tabe hæftet af forbavelse, og det var tungt – indførelse af klippekort i forbindelse med mere fleksibel hjemmehjælp. Klippekort!

Kl. 15.10

Man kan næsten se det for sig: Når hjemmehjælpen kommer der med en maskine, så skal vi have klippekortet frem, og så gør vi ligesom i bussen, klip, det var det! Når A/S Madlavning kommer med nogle frysevarer, klip, det var det! Og ligesådan med hensyn til indkøb: klip! Jamen det er jo slet ikke til at forstå.

Frit valg udvikler sig simpelt hen til et cirkus. Det har intet at gøre med omsorg for de ældre. Det har noget at gøre med, hvordan man får nogle firmaer ind på nogle områder, som de hidtil ikke har kunnet tjene penge på. Frit valg er altså så ikke noget, der skal indføres på de områder, hvor det er mest afgørende for de ældre, nemlig frit valg med hensyn til mad: Hvad skal jeg spise? Frit valg med hensyn til, hvornår vedkommende skal gå i seng, som vi var inde på før.

Og så en ting mere, der slet ikke er med i debatten, men som er det mest afgørende – hr. Villy Søvndal var lige inde på det – nemlig omfanget af hjemmehjælp. Det er jo meget mere interessant at sørge for, at der kommer noget mere hjemmehjælp ud til de ældre. Og der er det jo, som det allerede er sagt, gået modsat.

Men der er også en ting, som jeg synes regeringen burde svare på, og for den sags skyld også Dansk Folkeparti. Vi fremlagde flere gange i valgkampen forslag om at bruge dagpengene aktivt, og i stedet for at betale folk for ikke at lave noget oprette nogle flere stillinger inden for hjemmehjælpen og på den måde dramatisk udvide omfanget af de timer, der er til rådighed til at kunne hjælpe de ældre. Og vi har fremlagt regnestykker, som ikke er antastet, om forskellen mellem, hvad det koster i løn til en hjemmehjælper, og hvad det koster af dagpenge til en arbejdsløs, administration af arbejdsløsheden, eller det, der kommer ind i skat, når man kommer i arbejde i stedet for at gå arbejdsløs, og det regnskab viser, at de to beløb er stort set lige store, at det er gratis at udvide hjemmehjælpen, når vi har så mange arbejdsløse, som vi har, hvis vi bare turde gøre det.

Det er jo ganske enkelt. Man skal bare sige til kommunerne, at hver eneste gang de ansætter en hjemmehjælper ekstra, får de refunderet de sparede dagpenge fra staten. Det er meget en-

kelt. Hvis vi siger til kommunerne, at hver gang de ansætter en mere inden for hjemmehjælpen, får de 167.000 kr. udbetalt af staten, for det er det, staten sparer i dagpenge, når nogen kommer i arbejde, så skal I se kommunerne udvide hjemmehjælpen. Så vil kreativiteten i kommunerne gå ud på, hvordan man får nogle flere hjemmehjælpere. Det er da noget mere interessant og noget mere spændende, hvordan vi udvider hjemmehjælpen, i stedet for alt det her hurlumhej med aktieselskaber.

Jeg vil gerne spørge socialministeren: Hvorfor afviser regeringen så bastant, at vi omlægger nogle af dagpengene, som vi i dag bruger til at betale folk for ikke at lave noget, og i stedet for bruger dem til at udvide hjemmehjælpen, så der kan komme nogle flere hænder – for det er jo det, det drejer sig om – derud, hvor der er brug for det, ude hos den enkelte ældre, der har brug for hjælp?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg skal takke for de faldne bemærkninger og konstatere, at der egentlig har været meget lidt forholdet sig til lovforslagets konkrete elementer.

Tager vi f.eks. den socialdemokratiske ordførers indlæg, så gik det vel egentlig meget generelt på hjemmehjælpen og det frie valg frem for på, hvad det lige præcis er, Socialdemokratiet har imod de enkelte elementer i lovforslaget. Er det udbudsmodellen, der ikke skal skrives ind på lige fod, er det frit valg-attesten, som man ikke bryder sig om, eller er det kravet om efterbetaling, sådan at de private leverandører får samme beløb for at levere en hjemmehjælpstime som det, kommunen har beregnet den koster?

Det står hen i det uvisse, hvad det egentlig er for nogle elementer i lovforslaget, som Socialdemokratiet måtte være imod, ligesom det i øvrigt også er tilfældet for bl.a. SF's og Enhedslistens vedkommende.

Jeg skal til den radikale ordfører sige, at jeg undrer mig over kritikken om, at frit valg-reglerne er detailregulering. Jeg synes, det er nogle meget vigtige rettigheder, vi har udstyret de ældre med. Vi har skabt gennemsigtighed på området. Det bliver klargjort, hvad det kommunale serviceniveau er; hvad det er, man kan forvente. Vi har sikret, at den ældre får begrundede afgørelser og skriftlige afgørelser, så man kan vende tilbage til det og forholde sig til, hvad det er for en afgørelse, kommunen har truffet.

Kl. 15.15

Jeg synes, vi med frit valg-reglerne har fået gennemført en strukturændring i kommunerne, der i den grad kommer de ældre og servicen over for de ældre til gode. Det er et markant fremskridt, og jeg synes faktisk, at kommunerne burde have taget fat på det for længst, ikke alene for at sikre en god udnyttelse af ressourcerne, men også netop for at sikre den her gennemsigthed og den styrkelse af de ældres retssikkerhed, der ligger i det nye regelsæt.

At kalde det en fiasko – ja, jeg synes jo, det er en succes, at vi har fået gennemført denne her gennemskuelighed og denne her retssikkerhed. Man må jo sige, at det er en markant melding fra Det Radikale Venstres side til de mange ældre, der rent faktisk benytter det frie valg, hvor vi som tidligere nævnt er oppe på, at hver femte helt eller delvis benytter det frie valg, og det er i løbet af den ganske korte tid, hvor frit valg-reglerne har været i brug. Det synes jeg vidner om en meget stor succes.

Så skal jeg undlade yderligere at kommentere diskussionen om, hvorvidt kommunerne skal have mulighed for tilkøb eller ej. Jeg vil nøjes med at konstatere, at nye medlemmer af Folkeetinget også skal have en vis frihedsgrad, i hvert fald i de første indlæg fra talerstolen.

Jeg skal ikke på ny begynde hele omgangen med hr. Villy Søvnald i forhold til hjemmehjælpstallene. Det er velkendt. Vi har været omkring dem mange gange og bl.a. jo i forbindelse med et samråd i Socialudvalget, hvor det jo helt tydeligt kom til udtryk, at ser vi på de kommunale budgettal, så er der både en stigning i antallet af modtagere og en stigning i antallet af timer og en væsentlig stigning i den økonomi, der er afsat på området.

Så vil jeg glæde mig over, at hr. Villy Søvnald har fundet endnu noget at rose regeringen for – det bliver så to gange i dag – nemlig at vi jo ud over de 500 mio. kr., som har været afsat årligt til en forbedring af indsatsen på det her område i den tidligere periode, nu yderligere afsætter 500 mio. kr., der netop skal komme ældreområdet til gavn. Og det må jo kun gøre det endnu mere positivt for hr. Villy Søvnald i forhold til dagen i dag.

Jeg skal endnu en gang understrege med hensyn til det, som nogle kalder bureaukrati, de 127 mio. kr., der er blevet brugt til omstrukturering, at jeg mener, det er udtryk for en markant forbedring i forhold til tilrettelæggelsen på områ-

det. Og som tidligere nævnt til den radikale ordfører indeholder det jo en masse rettigheder for de ældre, styrker retssikkerheden. Så skal man heller ikke glemme, at der jo også i det regelsæt i forbindelse med loven om frit valg blev gennemført regler om, at der skal gives erstatnings-hjemmehjælp, og at den ældre har mulighed for selv at vælge, hvad det er for nogle opgaver, man vil have udført. Det er blot for at understrege, at hele frit valg-pakken i den grad har imødekommet nogle ønsker og er en hensyntagen til de ældre.

Til hr. Frank Aaen skal jeg sige: Nej, jeg støtter ikke tankegangen om, at vi bare konverterer dagpenge til nogle flere hoveder på området. Faktisk er der en stigning i antallet af medarbejdere på området. Dertil kommer jo så også de mange medarbejdere i den private sektor, der nu efterhånden er beskæftiget med at varetage opgaver på det her område.

Jeg er ikke så forundret over en række af hr. Frank Aaens kommentarer, for det er jo helt tydeligt, at Enhedslisten mener, at systemet, at kommunen er den, der skal bestemme i forhold til indsatsen, og derfor ligger der vel også i forlængelse af det, at hr. Frank Aaen er imod, at vi arbejder videre med det, der nu er i gang som et forsøg i syv kommuner, altså at man også kan få et personligt budget, hvor man kan få udbetalt pengene i forhold til visitationen af hjemmehjælp og dermed selv bestemme, hvem man vil ansætte til at udføre hjemmehjælpen. Det ligger i sin forlængelse af regeringens tanker om det frie valg, at det gælder om at give den ældre så megen selvbestemmelse som muligt, selvfølgelig når den ældre ønsker det. Derfor arbejder vi med at se på muligheden for et personligt budget, som vi kalder det, som et tilbud til flere ældre. Som nævnt er det en forsøgsordning, der nu er i gang i syv kommuner.

Der er jo så en markant forskel på Enhedslistens politiske linje og så den linje, regeringen står for. For regeringen er det afgørende at åbne op for frie valg, mulighed for selvbestemmelse, og det vil vi arbejde videre med at udbrede til flere områder.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Tak for det. Så er der foreløbig indskrevet tre korte bemærkninger. Den første er hr. René Skau Björnsson, så er det hr. Villy Søvnald og så hr. Frank Aaen. Først hr. René Skau Björnsson.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

I modsætning til ministeren mener jeg, at jeg har forholdt mig meget konkret til indholdet af det her lovforslag, som jo går ud på at ændre frit valg-modellen.

Historien viser, tallene viser, at der er blevet brugt 150 mio. kr. til mere administration, mere bureaukrati, på at administrere frit valg-ordningen. Hvis man gik ud og spurgte de ældre i dagens Danmark om, hvad vi skal bruge 150 mio. kr. på, så er jeg ikke sikker på, at de ville sige, at vi skal have mere administration, mere bureaukrati. De ville sige, at vi har brug for flere hændere.

Kl. 15.20

Det er derfor, jeg sætter spørgsmålstegn ved, at man nu igen lægger op til mere bureaukrati, mere administration, flere ting, som kommunerne skal til at sørge for oven i alle de ting, de allerede i forvejen har skullet lave på det her område. Så 150 mio. kr. plus det, der nu kommer oveni, kunne bruges meget bedre.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jo, men det her lovforslag er nogle ændringer til de gældende frit valg-regler, der går ud på at sikre, at man efterbetaler i forhold til, hvad den faktiske pris bliver pr. hjemmehjælpstime, at vi indarbejder udbudsmodellen som en valgmulighed, og at vi indfører sådan en frit valg-attest, altså forlænger hele godkendelsesproceduren. Det er de konkrete forslag, der nu kommer som forbedringer af frit valg-loven, og det var dem, jeg syntes det var interessant at høre partiernes meninger om.

Så må jeg jo bare konstatere, at selv om Socialdemokratiet oprindeligt var positivt indstillet over for at give de ældre et friere valg, så har man nu slået en kolbøtte og har det modsatte synspunkt og er altså imod den styrkelse af de ældres retssikkerhed, der ligger i, at de nu får begrundede skriftlige afgørelser; Socialdemokratiet er imod det, at der er skabt gennemsigtighed i forhold til, hvad man kan forvente omkring kommunens serviceniveau; imod, at man skal finde ud af, hvad det egentlig koster at levere 1 times hjemmehjælp; imod, at de ældre skal have erstatningshjælp og fleksibel hjemme-hjælp.

Jeg forstår det ikke, men konstaterer, at der er en uenighed mellem Socialdemokratiet og regeringen.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Det, vi jo desværre har måttet erkende, og det, vi ikke forstår, er jo, at der er så stor forskel mellem det, der bliver sagt, og så det, der er virkeligheden i Danmark lige for tiden.

Faktum er, at det går den forkerte vej. De 500 mio. kr. er ikke kommet ud til de ældre. En stor del af dem går som sagt til administration, bureaukrati, flere og flere ældre oplever, at der kommer mange forskellige hjemmehjælpere i deres hjem, flere ældre oplever, at de ikke får mere tid, tværtimod, flere ældre oplever, at de kun kan få et bad hver fjortende dag, kun kan få gjort rent hver fjerde uge; en drastisk nedskæring i forhold til for bare 3-4 år siden.

Der er det, vi siger: Nok må være nok. Lad os nu lade være med at bruge flere penge, lad os nu lade være med at udvikle en ordning, der koster så meget i administration, lad os bruge pengene mere fornuftigt, lad os bruge pengene på de ældre i stedet.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil så bare nøjes med at konstatere, at vi ikke får Socialdemokratiets stilling til de enkelte elementer i lovforslaget. Det er jo ellers det, som debatten egentlig handler om i dag.

Jeg begriber ikke, at man fra Socialdemokratiets side ikke anerkender, at når 127 mio. kr. af de 500 mio. kr. – som undersøgelsen viser – er blevet brugt til omstrukturering i kommunerne, så ligger der deri en klar forbedring af de ældres retssikkerhed, deri ligger, at nu har man fået gennemsigtighed, man har fået en mere ensartet visitation, man har udstyret de ældre med en række rettigheder.

Det er alt det, Socialdemokratiet nu vil fjerne igen, og man vil også fjerne reglerne om erstatningshjemmehjælp, om fleksibel hjemmehjælp, om, at der skal være skriftlige afgørelser, og hvad ved jeg, som alt sammen ligger i den pakke, som nu er blevet gennemført gennem en strukturændring i kommunerne. Det synes jeg Socialdemokratiet skylder at svare åbent og ærligt på.

Jeg tror, det er 70 pct. af kommunerne, der i dag har en politik om, at man vil tilstræbe at sende den samme hjemmehjælper. Det er der jo nu blevet sat fokus på netop gennem frit valg-regelsættet, fordi den ældre har kunnet sige, at vedkommende prioriterer, at det er den samme hjemmehjælper, der kommer hver gang, eller i

hvert fald de fleste gange, og derfor vælger man en leverandør, der lægger vægt på det.

Det fokus, der bliver på det, at man nu kan vælge mellem forskellige leverandører, gør jo så også, at man som kommunal leverandør bliver nødt til at oppe sig for at leve op til de kvalitetskrav, som de ældre stiller.

Må jeg så bare komme med en bemærkning om, at de minimumsrettigheder, som Socialdemokratiets daværende formand under valgkampen ville gøre gældende, faktisk er det serviceniveau, der findes i langt, langt de fleste kommuner i dag.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Når socialministeren kom med et ekstra langt svar, var det ikke ministerens skyld, det var formanden, der havde trykket på den gale knap, opdagede jeg pludselig. Det var derfor, taletiden blev så lang.

Vi går så til den næste korte bemærkning. Det er hr. Villy Søvndal.

KL 15.25

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Socialministeren havde den, synes jeg, forkerte opfattelse, at min tale var en ros. Det var den bestemt ikke, det er en fuldstændig misforståelse.

Som sagt roser jeg gerne, men jeg synes helt oprigtigt, at det er svært at rose en udvikling i hjemmehjælpen, der betyder, at stadig flere kommuner flytter rengøringshjælp til kun at blive givet hver tredje eller fjerde uge. Det er svært at rose en regering, der siger, at den vil forbedre hjemmehjælpen, når Budgetredegørelsen viser, at det tildelte ugentlige timetal pr. modtager f.eks. er faldet fra 5 timer til 4,9 timer fra 2004 til 2005, og jeg synes også, det er svært at rose regeringen, når Ældre Sagens undersøgelse viser, at der er fire gange så mange ældre, der synes, at deres hjemmehjælp er blevet forringet, end dem, der synes, at den er blevet forbedret.

Problemet er, at der ikke er ret meget at rose regeringen for på lige præcis det punkt, heller ikke for de 500 mio. kr. Man giver 500 mio. kr. med den ene hånd, men tager mere end 500 mio. kr. med den anden hånd ved at lave nogle meget stramme kommuneaftaler, så slutresultatet er, at hjemmehjælpen bliver forringet. Det skal man ikke roses for.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jamen så vil jeg beklage, at jeg fejlagtigt antog, at hr. Villy Søvndal ville rose regeringen på også dette område.

Det var hr. Villy Søvndals bemærkninger om minuttyranniet, som foranledigede mig til at tro, at der var positive toner fra SF's side. Vi giver jo netop flere økonomiske ressourcer til kommunerne, bl.a. til at gøre noget ved minuttyranniet, så vi prioriterer altså, at der skal være mere tid at gøre godt med.

Jeg vil ikke ind på hele talmagien igen. Jeg har tidligere henvist til de forskellige prioriteringer og budgettal fra kommunerne, som også er hr. Villy Søvndal velkendt, og jeg kan kun beklage, at hr. Villy Søvndal ikke anerkender den indsats, regeringen gør på både det økonomiske område og i allerhøjeste grad med den styrkelse af retssikkerheden og de nye rettigheder, vi har givet de ældre, og som vi nu har været inde på flere gange.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg roser gerne, hvis der er grund til det, men det er der ikke på dette område.

Jeg synes egentlig, det er ret fantastisk. Socialministeren står med alle de udsagn fra dem i det virkelige liv, som siger, at det går tilbage – Ældre Sagens undersøgelse og kommunernes Budgetredegørelse – det er et helt monotont ens budskab: Hjemmehjælpen bliver forringet, vi hører alle historierne om, at det ikke længere er hver uge, de ældre får gjort rent, nu er det kun hver tredje eller fjerde uge. Vil socialministeren virkelig betegne det som fremskridt? Er det den type fremskridt, socialministeren sigter efter og gerne vil opnå flere af? Det må jeg sige at jeg er helt uforstående over for.

Min kritik går på to ting: Minuttyranniet breder sig, og samtidig bliver man udsat for *minuttyveri*. Der er altså både tyranni og tyveri, og derfor går hjemmehjælpen jo så meget baglæns, som den gør. Vil ministeren anerkende det?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Nej, jeg vil ikke anerkende hr. Villy Søvndals tal eller påstande. Vi har været inde på det mange gange, og senest har jeg tidligere under debatten i dag refereret de kommunale budgettal på hjemmehjælpsområdet. Der er både flere modtagere og flere hjemmehjælpstimer og også en

markant stigning i udgifterne på området, så jeg anerkender ikke hr. Villy Søvnalds syn på, hvordan det går på området.

I øvrigt vil jeg gerne understrege, at kommunerne jo skal overholde serviceloven og skal visitere den hjælp, som den ældre har brug for. Jeg har også selv foranlediget, at kommuner, der ydede begrænset hjemmehjælp, nu bliver set efter i sømmene af tilsynsmyndighederne for at sikre, at kommunerne lever op til servicelovens bestemmelser.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Ministeren taler jo mod bedre vidende med påstanden om, at Enhedslisten er imod at give de ældre mere indflydelse på, hvilken hjælp de skal have, og hvordan den skal gives.

Ministeren har personligt her i Folketingssalen afvist Enhedslistens forslag om ti rettigheder, der på meget nøjagtig vis sagde, hvor de ældre skulle have rettigheder til at bestemme, hvordan hjælpen skulle udføres, f.eks. hvilken mad de skulle have at spise, eller hvornår de skulle gå i seng. Det blev afvist, det blev jo nedstemt her i Folketinget af regeringen og regeringens støtteparti, men det er det, vi står for.

Det, regeringen står for, er, at de ældre skal udstyres med et klippekort: et klip for tøjvask, to klip for et måltid mad, tre klip for et særlig godt og langt brusebad. Det er klippekorttyranni, og det er jo forskellen mellem os: Stregkoder og klippekort står regeringen for, vi står for dialog og rettigheder.

Kl. 15.30

Med hensyn til at omdanne dagpenge til hjemmehjælp, så vi kan få nogle flere hjemmehjælpstimer, anerkender jeg, at ministeren siger nej. Men det sker nogle gange, at politikere begrundet deres politik, så vi kunne måske få en begrundelse for nej.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg undrer mig over, at Enhedslistens ordfører, hr. Frank Aaen, kan hævde, at Enhedslisten er tilhænger af at give de ældre større selvbestemmelse. Jeg begriber ikke, hvordan man kan sige sådan noget, når man samtidig er imod det frie valg og alle de rettigheder, som vi har udstyret de ældre med. Det hænger simpelt hen ikke sammen, og bl.a. med hensyn til selv at bestemme, hvad man vil have at spise, har vi netop gi-

vet valgmulighed mellem forskellige madleverandører, så her hænger det heller ikke sammen.

Det er rigtigt, at Enhedslisten foreslår, at man selv skal kunne bestemme, hvornår man vil på plejehjem, men her synes vi, man går for langt. Det må afhænge af visiteringen, om man er i en situation, hvor det er nødvendigt med en plejehjemsplads, og her er vi fra regeringens side indstillet på, at der fortsat skal visiteres efter, hvad det er for en hjælp, der er brug for, hvad enten det er en plejehjemsplads eller hjemmehjælp.

Så vil jeg kun opfordre hr. Frank Aaen til endnu en gang at læse regeringsgrundlaget. De fra hr. Frank Aaens side meget omtalte klippekort hænger jo sammen med ideen om personlige budgetter, og vi siger netop, at her vil vi give den ældre yderligere mulighed for selv at bestemme, hvem det er, der skal levere hjemmehjælpen. Men jeg kan forstå, at en sådan tankegang er Enhedslisten også imod, eller hvad?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

I stedet for at gøre det hele op i minutter, stregkoder og klippekort skulle man tro, at ministeren kunne tage afstand fra at indføre en sådan, synes jeg, fuldstændig vanskabning i noget så menneskeligt som hjemmehjælp. Hvad er det for en måde at tænke på? Hvorfor skal det hele deles op på den måde? Skal man også have en lille pengepung, som man skal tage lidt op af og give lidt for den ydelse og lidt for den ydelse i stedet for, som vi foreslår og har foreslået adskillige gange i utallige forslag, at den ældre og den hjemmehjælper, der kommer, i fællesskab og uden indblanding ovenfra og uden indblanding fra et klippekort eller en stregkode finder ud af: Hvad har vi brug for i dag? Hvad er det, der vil gøre dit liv bedre i dag? Det er jo den form for fleksibilitet, det er jo den form for indflydelse, man vil have, og ikke bare at man kan vælge en anden til at komme med den frosne mad.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Når vi visiterer til hjemmehjælp, er det, fordi der er nogle funktioner, som den pågældende person ikke længere selv kan udføre og derfor har brug for hjælp til at udføre.

Det ligger i den fleksible hjemmehjælp, at borgerne selv kan bestemme, hvad de gerne vil have udført netop den dag. De kan gøre det op til flere gange, men det må ikke føre til omsorgs-

svigt i den forstand, at de funktioner, man lige præcis har brug for hjælp til, ikke bliver udført, og derfor synes jeg, vi har fundet en god ordning, hvor udgangspunktet er, at man får hjælp til de ting, man er visiteret til, men indimellem kan bede om at få lavet nogle andre ting, som man hellere vil prioritere.

Jeg begriber ikke, at hr. Frank Aaen ikke har så stor tiltro til modtageren af hjemmehjælp, at vedkommende ikke kan få lov til selv at disponere over de midler, der er visiteret til hjemmehjælp. Det ligger jo i det personlige budget, at man enten kan få udbetalt kontanterne eller få hjælpen i form af et klippekort, hvor der eksempelvis klippes et klip pr. udført hjemmehjælpstime. Det er jo netop et spørgsmål om, at der ikke er nogen, der skal være bedrevidende og komme fra systemets side og bestemme, hvordan og hvorledes man skal have sin hjemmehjælp. Næh, det skal den ældre selv bestemme.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Ministeren taler meget om, at de ældre skal have mere frihed og have mulighed for at vælge dem, de gerne vil have til at udføre hjemmehjælpen i deres hjem.

Jeg vil godt spørge ministeren: Hvis man som ældre gerne vil have lavet lidt mere – det kan være, at man altid har pudset sit sølvtoj en gang om ugen og faktisk gerne vil fortsætte med det, også selv om ens hænder ikke virker så godt længere – kan man købe en privat leverandør til at gøre det, men skal de ældre egentlig ikke også have lov til at købe deres hjemmehjælp til at lave det stykke arbejde eller pudse vinduerne en ekstra gang, eller hvad det nu kan være? Vil regeringen være med til at give de ældre et så frit valg, at de også kan vælge at købe ydelsen hos den hjemmehjælp, de kender, og som er ansat i kommunen?

Kl. 15.35

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg synes, det er afgørende, at kommunen koncentrerer sig om de opgaver, kommunen har ansvaret for. Det er som myndighed at visitere den hjemmehjælp, som den ældre skal have, og eventuelt også være leverandør af hjemmehjælpen, hvis det er den leverandør, den ældre foretrækker. Men kommunen som sådan skal ikke tænke over, hvad den i øvrigt kan finde af varer at sætte op på hylden og drive virksomhed på

alle mulige områder, så regeringen er ikke indstillet på at give kommunen mulighed for de såkaldte tilkøbsydelse. Det synes jeg man skal lade de private firmaer om, for kommunen skal koncentrere sig om kerneopgaverne.

Men det, der jo er interessant i forbindelse med valgmulighederne, er, at Socialdemokratiet har lagt den linje i dag, at man slet ikke vil forholde sig til lovforslaget og bare er generelt imod det frie valg. Vil man f.eks., jævnfør diskussionen med hr. Frank Aaen, også være imod at udvide til personlige budgetter og dermed give den enkelte ældre yderligere valgmuligheder og mulighed for selvbestemmelse, hvis det nu viser sig, at den forsøgsordning, der kører i syv kommuner, fungerer så positivt, at den burde være et tilbud til alle?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Det er jo meget godt at få bekræftet, hvad regeringens intention er. Regeringen synes, det er i orden at bruge 150 mio. kr. på administration, så de private firmaer kan få lov til at yde noget hjemmehjælp, men hvis den ældre er mere rolig ved, at det er den hjemmehjælp, den pågældende er vant til, der kommer i hjemmet, og man gerne vil købe en ydelse af hjemmehjælpen, er det ikke i orden.

Og hvorfor er det ikke i orden? Det er det ikke, fordi det er ideologi, det handler om. Det handler ikke om at tage udgangspunkt i den enkelte ældres behov. Når de ældre vælger noget andet end det, regeringen gerne vil have, skal de ikke have lov til det. Det er jo det, vi kan høre, når regeringen siger, at det er i orden, at private firmaer kan sælge noget til den ældre ud over hjemmehjælpen, men det er ikke i orden at lade kommunen gøre det, heller ikke selv om det ville give den ældre langt mere tryghed, fordi det er den hjemmehjælper, den ældre kender, der kommer i hjemmet.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det handler om, at kommunen skal varetage de opgaver, kommunen har ansvaret for. Det er først og fremmest at være myndighed, det er først og fremmest at tage ansvaret for at få afdækket, hvad det er for en hjælp, borgerne har brug for, og i denne situation visitere til hjemmehjælp.

Det er jo i og for sig underordnet, hvem det er, der leverer den hjemmehjælp, som den ældre

er visiteret til, men det skal allerhelst være en, som den enkelte ældre selv synes er den rigtige til at give hjemmehjælpen, og det er vigtigt for regeringen, at kommunen netop koncentrerer sig om det, som er kommunens opgaver, frem for at bruge kræfterne på at drive virksomhed og hitte på andre ydelser til de ældre.

Det, der er ærgerligt, er, at fru Lotte Bundsgaard fornægter alle de positive effekter af de 127 mio. kr., der er blevet brugt til omstrukturering i kommunerne. Man vil slet ikke medgive, at det har indført gennemsigtighed, gennemskuellighed og en større retssikkerhed, og at det har givet flere rettigheder til de ældre. Derfor er det helt uacceptabelt bare at omtale det som noget bureaukrati af hensyn til nogle andre leverandører.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om der er nogen borgere, der har fået mere hjemmehjælp ud af denne ændrede ordning. Det er det ene spørgsmål, jeg gerne vil stille.

Det andet spørgsmål er, at jeg synes, man flytter fokus fra det, som egentlig var udgangspunktet for fru Lotte Bundsgaards spørgsmål, nemlig om borgeren har det frie valg mellem en tillægsydelse fra den kommunale hjemmehjælp og en ydelse fra et privat firma. Det var sådan set ikke et spørgsmål om påhitsomhed i kommunerne, det var et spørgsmål om borgerens frie valg til at vælge ydelsen på den måde, man selv foretrækker.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det var faktisk alle tiders nye ord: kommunernes påhitsomhed. Sagen er jo, at det er lige præcis det, det drejer sig om. Hvis der åbnes mulighed for, at kommunerne kan levere forskellige tilkøbsydelser, vil påhitsomheden jo florere med hensyn til, hvordan man som kommunal leverandør kan påtage sig en række opgaver, men det er regeringens linje, at kommunen skal koncentrere sig om det, som er de kommunale kerneopgaver, og overlade det til de private leverandører at finde ud af, hvad det i øvrigt er, markedet efterspørger. Det tror jeg også jeg har givet meget klart udtryk for.

Kl. 15.40

Jeg har også været meget klar med hensyn til, hvad vi har fået ud af de 127 mio. kr., som fru Lotte Bundsgaard påstår er gået til bureaukrati.

Det, der er interessant, er jo, at hverken fru Lotte Bundsgaard eller fru Lise von Seelen vil forholde sig til de markante forbedringer for de ældre, der er indeholdt i hele lovpakken om frit valg. Det er forunderligt, at Socialdemokratiet lægger afstand til de rettigheder og den styrkelse af de ældres retssikkerhed, der ligger i hele det lovkompleks, men jeg må nok opgive håbet om, at vi får noget svar på det i dag.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Jeg vil godt spørge ministeren, hvad det er, der gør, at ministeren har manglende tillid til borgernes ret til at træffe frie valg, når det handler om at træffe frie valg mellem offentlige og private ydelser. Hvad er det, der gør, at vi lige pludselig har at gøre med borgere, som ikke er i stand til at træffe frie valg, og at ministeren har den mistanke, at kommunen kan finde på nye ting? Udgangspunktet for fru Lotte Bundsgaards spørgsmål var jo, at borgeren skulle have det frie valg.

Til det andet svar vil jeg gerne spørge en gang til: Tanken var, at der skulle skabes forbedringer for borgerne i form af en bedre hjemmehjælp, men er der nogen, der har fået flere ydelser ud af denne nye ordning? Det var egentlig det, mit spørgsmål gik på, og det synes jeg ikke jeg fik svar på.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Angående de 500 mio. kr. blev der jo lavet en undersøgelse, som viste, at pengene virkelig er gået til ældreområdet. I hvilket omfang det måtte have resulteret i flere hjemmehjælpstimer, kan jeg ikke se af tallene, men jeg kan se, at 127 mio. kr. er gået til den omstrukturering, som jo ikke bare er bureaukrati, men også kommer de ældre til gode og betyder, at der bliver en bedre service på ældreområdet.

Jeg kan konstatere, at Socialdemokratiets linje er, at det frie valg skal afskaffes. Man har simpelt hen fortrudt, at man i sin tid stemte for. Nu ryster fru Lotte Bundsgaard på hovedet, men sagen er jo, at Socialdemokratiet har bebudet, at det skal være frivilligt for kommunerne, om man vil det eller ej. Men hvordan er det gået med frivilligheden gennem alle årene? Der er ikke sket særlig meget på området, det er ganske få kommuner, der har taget fat på konkurrencen.

Konklusionen er, at Socialdemokratiet vil afskaffe de private leverandører. Man vil fjerne det frie valg, og kommunerne skal drive virk-

somhed med diverse tilkøbsydelser. Jeg takker for, at det så klart er blevet præciseret, hvad Socialdemokratiets linje er på området. Den er i modsætning til det, som er regeringens linje, nemlig at sætte fokus på, at der skal være valgmuligheder, og at der skal være noget at sammenligne med, fordi det giver en positiv kvalitetsudvikling hos alle leverandører.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 31: Forslag til lov om ændring af lov om social pension og andre love. (Ophør af udbetaling af social pension og andre ydelser ved uddragelse af strafforfølgning eller straffuldbyrdelse).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen). (Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Andersen (V):

Forslaget her er også en genfremsættelse fra sidste samling, og det går i al sin enkelthed ud på at styrke borgernes retsbevidsthed ved at standse udbetalingen af en række offentlige ydelser til personer, der bevidst unddrager sig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse.

Det er uacceptabelt, at folk, der er eftersøgt af politiet, på det nærmeste understøttes af ydelser fra det offentlige under deres unddragelse. Med den ene hånd eftersøges de af det offentlige, og med den anden hånd modtager de altså understøttelse. Vi skal have de offentlige myndigheder til at samarbejde, og det gøres bedst ved at give politiet og Kriminalforsorgen pligt til at

indberette til den udbetalende myndighed, hvis en person bevidst unddrager sig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse. Dernæst skal den udbetalende myndighed tilbageholde ydelserne, indtil unddragelsen ophører, hvorefter udbetalingen kan genoptages.

Kl. 15.45

Men ret skal være ret: Hvis en person ikke kendes skyldig, skal de standsede ydelser naturligvis udbetales efter frifindelsen, for retssikkerheden skal være i orden. Tilsvarende er sigtet med lovforslaget alene at stoppe understøttelsen af den unddragende person; det er ikke meningen, at ægtefæller, samlevende eller børn skal rammes.

Alt i alt et rigtig godt forslag, som Venstre kan støtte, og jeg skal på vegne af Det Konservative Folkeparti meddele, at de også støtter forslaget.

Lotte Bundsgaard (S):

For knap et år siden fremsatte Socialdemokraterne et forslag om, at det skulle være muligt at fratage efterlyste personer deres pension, hvis de ikke mødte frem, når politiet havde efterlyst dem som følge af særlig bestyrket mistanke om alvorlige lovovertrædelser. Vi fremsatte dette forslag, fordi vi mener, det er krænkende og stødende, at mennesker kan få udbetalt deres pension, også selv om de ikke møder op, når de er efterlyst af politiet.

Da vi her i Folketinget behandlede vores forslag, var der bred enighed om, at der burde gøres noget, og ministeren lovede at fremsætte et lovforslag på området. Socialdemokraterne er glade for, at man har fulgt vores opfordring, så vi i dag kan behandle dette forslag, for vi er enige i, at man skal stoppe udbetalingen af en række offentlige ydelser, når mennesker bevidst unddrager sig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse her i landet. Socialdemokraterne kan derfor støtte forslaget.

Tina Petersen (DF):

Når Dansk Folkeparti her ved denne førstebehandling af L 31 stadig finder forslaget positivt og naturligvis vil indstille forslaget til vedtagelse, skyldes det flere faktorer.

At forslaget i sig selv forhindrer, at folk, som unddrager sig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, kan få udbetalt offentlige ydelser, er nok det, der er lettest at få øje på, og det burde være noget, alle Folketingets partier kunne blive enige om. Når den danske befolkning kan læse om folk, som har boet i udlandet og har modta-